

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-701/19-H

Název	Mateřská škola Chleny
Sídlo	517 45 Chleny, č. p. 39
E-mail	chlenyms@seznam.cz
IČ	75016991
Identifikátor	650060415
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Stanislava Březinová
Zřizovatel	obec Chleny
Místo inspekční činnosti	517 45 Chleny, č. p. 39
Termín inspekční činnosti	22. 10. – 24. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Chleny vykonává činnost mateřské školy (dále škola, MŠ) a školní jídelny. Škola je trojtřídní, celodenní provoz je zajištěn od 6:30 do 16:00 hodin. V době inspekční činnosti se zde vzdělávalo 58 dětí. Z celkového počtu dětí jich bylo 11 v posledním roce před vstupem do základní školy, z toho dva s odkladem povinné školní docházky, a 13 dětí mladších tří let. Dále se zde vzdělávalo jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a dvě děti s odlišným mateřským jazykem. Základní informace o MŠ jsou dostupné na nástěnkách v budově školy, webových stránkách (www.mschleny.webnode.cz) a prostřednictvím článků v Orlickém týdeníku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon své činnosti. Své kvalifikační předpoklady z oblasti managementu aktivně podpořila účastí na vzdělávacích akcích, jež se týkaly koučovacího stylu vedení pracovníků a řešení aktuálních problémů řízení mateřských škol. K realizaci koncepčních záměrů rozvoje MŠ ředitelka školy vymezila konkrétní nástroje směřující k dosažení stanovených cílů. Důraz klade na účelnou komunikaci mezi vyučujícími, další vzdělávání pedagogických pracovníků a systematické působení školy v oblasti spolupráce se zákonnými zástupci dětí a veřejností. Předávání informací mezi pracovníky a rodiči je založeno na vzájemné osobní komunikaci. K výměně názorů v rámci řešení výchovně vzdělávací problematiky, projednávání hlavních dokumentů školy i záležitostí týkajících se organizace chodu MŠ ředitelka školy využívá pravidelných měsíčních setkání s pedagogy školy. Kontrolní činnost provozu MŠ provádí ředitelka školy dle stanoveného plánu. V oblasti bezpečnosti je však tento plán nastaven pouze formálně. Zásady zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí jsou stanoveny ve školním i vnitřním řádu a dalších dokumentech školy. Děti jsou s danými pravidly seznamovány na počátku i v průběhu školního roku, dále též před akcemi pořádanými mimo školu. Prohlídkou školy však bylo zjištěno, že se ve 2. třídě vyskytuje rizikové místo (prohlubeň v podlaze uprostřed herny), které ohrožuje bezpečnost a zdraví dětí. Ředitelka školy dále nezajistila platnou revizní zprávu tělocvičného nářadí a herních prvků umístěných v budově MŠ i na školní zahradě. Pravidelná systematická hospitační činnost podněcuje pedagogické pracovníky k sebereflexi vlastní práce. V jednotlivých hospitačních zápisech jsou uvedena opatření směřující ke zvyšování kvality vzdělávání. Evaluační systém školy je v ŠVP vhodně nastaven, ne ve všech oblastech je však plně funkční. Dílčí nedostatky byly zjištěny v průběžném vyhodnocování pedagogického procesu i celkových výsledků vzdělávání dětí.

Pedagogický sbor byl od minulé inspekční činnosti celkově obměněn. Během inspekční činnosti byly zřejmé rozdíly mezi jednotlivými učitelkami v pestrosti vzdělávací nabídky, rozmanitosti zařazené motivace i v uplatňování různých metod a forem práce. Z finančních prostředků získaných z projektu Evropské unie škola hradí plat školní asistentky, která napomáhá pedagogickým pracovnícům při předškolních vzdělávacích i organizačních činnostech. Začínajícím učitelkám ředitelka školy přidělila uvádějího mentora, metodickou podporu jim poskytují i ostatní vyučující prostřednictvím vzájemných hospitací. Ředitelka školy vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Promyšlený plán zohledňuje potřeby školy i zájmy jednotlivých učitelek, které se aktivně do vzdělávání zapojují. Absolvované vzdělávací akce byly zaměřeny např. na nové metody a formy vzdělávání, podporu čtenářských a matematických dovedností i vzdělávání dětí mladších tří let. Poznatky, náměty i materiály získané z účastí na vzdělávacích seminářích i při samostudiu si vyučující vzájemně předávají na pedagogických radách a uplatňují je v praxi.

Škola má vytvořeny dobré materiální podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání. Děti měly ve třídách k dispozici snadno přístupnou nabídku výtvarného materiálu, didaktických pomůcek, kvalitních hraček, hudebních nástrojů, dětských knih, které u nich podporují zvědavost, logické uvažování a rozvoj motoriky. Prostorná zahrada v přírodním stylu poskytuje dětem vhodné podmínky pro rozvoj pohybových dovedností, relaxaci i herní vyžití. Její součástí jsou herní prvky, pískoviště, prostor určený pro pozorování a experimenty s vodou, zvířata a záhony s bylinkami i zeleninou, o které se děti pomáhají starat. Jedna z částí školní zahrady je účelně upravena pro nejmladší děti. Ředitelka školy úspěšně vyhledává a realizuje dotační projekty a granty. Obdržené finanční prostředky použila mj. na zabezpečení vstupu budovy školy, podporu dopravní a environmentální výchovy, úhradu mzdy nepedagogických pracovníků. K zlepšování materiálně technických podmínek určených pro vzdělávání dětí přispívají též sponzorské dary finanční a věcné povahy získané vedením školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizované předškolní vzdělávání vycházelo ze vzdělávacího obsahu stanoveného v ŠVP. Při plánování vzdělávací nabídky byl kladen důraz zejména na její tematické propojení. Učitelky se zaměřovaly především na obsahovou náplň činností. Dílčí cíle a očekávané výstupy ze všech vzdělávacích oblastí neměly většinou stanovené, chyběla jejich diferenciaci. To dokládaly i záznamy v třídních knihách. O jejich průběžném vyhodnocování učitelky nevedly písemné záznamy.

Uplatňovaný pedagogický styl vyučujících byl založen na empatii, vstřícnosti a dobré znalosti dětí. Přátelský přístup byl patrný taktéž při každodenní komunikaci se zákonnými zástupci, kteří bez zábran vstupovali do tříd, často se zapojovali do připravených aktivit. Sledované vzdělávání probíhalo v příznivé atmosféře, která náležitě podporovala utváření vzájemných vztahů v třídních kolektivech, přirozeně podporovala rozvoj sociálních i osobnostních předpokladů jednotlivých dětí. Učitelky cíleně podporovaly sebevědomí dětí, zařazovaly průběžné hodnocení formou slovní pochvaly. V některých třídách též promyšleně vytvářely příležitosti pro sebehodnocení, vzájemné vrstevnické hodnocení probíhalo spíše ojedinele. K dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami vyučující přistupovaly individuálně, podpůrná opatření patřičně zohledňovaly při organizaci a výběru metod a forem vzdělávání. Vzhledem k omluvené absenci asistentky pedagoga nebylo možné posoudit její vliv na dítě či spolupráci s dalšími pedagogy. Souběžné působení učitelek bylo většinou efektivně využito k realizaci skupinových činností nebo individuální práce.

Učitelky zpravidla připravovaly dostatečně pestrou a poutavou vzdělávací nabídku. Ve většině případů měly děti každodenně příležitost a přiměřený časový prostor pro spontánní hru a vlastní výběr činností. V jejich průběhu aktivně uplatňovaly svoje nápady i fantazii, pro zvolenou hru si samostatně vybíraly hračky, pomůcky či vhodný materiál. Zpravidla preferovaly aktivity v menších skupinách či pracovaly samostatně. Řízené činnosti byly v mírné převaze nad spontánními, v některých třídách bylo zřetelnější jejich vzájemné prolínání. Vyučující v dostatečné míře i vhodným způsobem děti motivovaly k činnostem. Většina učitelek preferovala metody prožitkového a situačního učení, kladla důraz na možnost rozhodování dětí a vyjádření vlastního názoru. Mnohé z nich účelně organizovaly vzdělávání ve skupinách tak, aby podpořily spolupráci mezi dětmi a vzájemnou komunikaci. Vyučující s kratší dobou praxe častěji využívaly slovní metody s nevýraznou podporou obrázků a jiných názorných pomůcek, čímž nedostatečně stimulovaly děti k potřebné aktivitě a udržení pozornosti. Některým učitelkám se nedařilo

eliminovat zbytečné prodlevy a čekání dětí na ostatní, a tím zachovat plynulost a návaznost jednotlivých vzdělávacích činností.

Škola se dlouhodobě zaměřuje na environmentální výchovu, kterou systematicky rozvíjí a podporuje aktivitami zaměřenými na pěstování rostlin a péči o živočichy, jež má v interiéru MŠ i na školní zahradě. Děti se seznamují s přírodou prostřednictvím jednoduchých názorných pokusů, vícedenních pobytů v přírodě, učí se tříditi odpad. Učitelky vzdělávání obohacují o aktivity zaměřené na zkoumání, manipulaci a tvoření z přírodnin. V průběhu inspekční činnosti v dostatečné míře zařazovaly pohybové činnosti formou rozcviček. Záměrně dětem nabízely nejen rušné aktivity, ale i protahovací a dechová cvičení, relaxační techniky i oblíbené pohybové hry. Také pravidelně zařazované turistické výlety vhodně podporují tělesný vývoj dětí. K rozvoji specifických pohybových dovedností dětí každoročně přispívá též plavecký výcvik. Učitelky v maximální míře podporovaly u dětí samostatnost při oblékání a hygieně. Většinou rozvíjely i sebeobslužné dovednosti s ohledem na individuální možnosti dětí, které pomáhaly při přípravě na stolování i následném úklidu. Dětem bylo denně nabízeno ovoce a pestrý výběr čerstvé zeleniny, učitelky je motivovaly k upevňování zdravých stravovacích návyků. Po celý den měly děti k dispozici nabídku nápojů. V některých třídách však nebyly učitelkami dostatečně vedeny k pravidelnému pitnému režimu. Organizace poledního odpočinku zohledňovala individuální potřeby dětí. Jedinci s nižší potřebou spánku využívali spíše krátkodobou relaxaci nebo rozmanité klidové aktivity.

Škola v rámci ŠVP neorganizuje další doplňkové aktivity, deklarované seznamování dětí s anglickým jazykem vhodně začleňuje do běžné vzdělávací nabídky a logicky propojuje s aktuálně probíraným tématem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky sledují individuální vývoj každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech, získané poznatky průběžně zapisují do jednotně vedených záznamových archů. Posuzované položky však zcela nevystihují specifika některých skupin, např. dětí mladších tří let, se speciálními vzdělávacími potřebami, s odkladem školní docházky či nadané. Hodnotu zjištěných výstupů snižuje skutečnost, že na ně prokazatelně nenavazují záznamy o obsahu poskytované individuální péče. Diagnostické záznamy učitelky vhodně doplňují detailním popisem projevů chování dítěte. Součástí je i dětská kresba, která spolehlivě vypovídá o chronologickém vývoji grafomotorických dovedností každého jedince. Dětem s odkladem povinné školní docházky vyučující vypracovaly plány pedagogické podpory, podporují tak jejich bezproblémový přechod do základní školy. Při diagnostice školní zralosti škola využívá vlastních orientačních testů, intenzivně spolupracuje se školským poradenským zařízením. Dostatečnou pozornost věnují učitelky také prevenci řečových vad dětí, klinický logoped provádí každoročně v MŠ depistáž a v součinnosti s vyučujícími doporučuje rodičům dětí se závažnějšími vadami výslovnosti systematickou ambulantní péči.

Vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobují jeho individuálním možnostem. Zpracovaný individuální vzdělávací plán nemá stanoveny konkrétní cíle v jednotlivých vzdělávacích oblastech, což snižuje jeho praktické využití pro průběžné zapísování i následné vyhodnocení.

Dosahované vzdělávací výsledky dětí byly na dobré úrovni, vypovídaly o postupném utváření základů klíčových kompetencí. Dle svých individuálních možností děti popisovaly vlastní zážitky, poznávaly a pojmenovávaly věci ve svém okolí. Bez zábran komunikovaly s vrstevníky i s dospělými. Spontánně reprodukovaly velké množství básní i písní, které zpravidla doprovázely naučeným pohybem. Přesto byla patrná poměrně často se vyskytující

chybná výslovnost některých hlásek. Děti byly při většině činností aktivní a zvědavé. Orientovaly se v prostoru, při pohybových aktivitách vědomě napodobovaly jednoduchý pohyb podle vzoru. Starší děti bezpečně manipulovaly s drobnými pomůckami, nástroji, grafickým a pracovním materiálem, skládaly podle návodu. Většina z nich měla zafixován správný úchop kreslicího náčiní i nůžek. Adekvátně svému věku chápaly matematické pojmy. Poznávaly číslice a některá písmena, část starších dětí se uměla podepsat. Přestože měly k dispozici interaktivní tabuli, její využití nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Také u nejmladších dětí bylo zřejmé osvojení si mnoha dovedností (manipulace s jednoduchými stavebnicemi, dílčí pracovní úkony). Bez větších obtíží zvládly odloučení od rodičů a přizpůsobily se režimu dne. Děti byly přiměřeně zdatné v oblasti sebeobsluhy, zvládaly přípravu na stolování i jednoduché úklidové práce, úměrně udržovaly čistotu, starší z nich obratně používaly příbor. Oblékání a svlékání dětem zpravidla nečinilo potíže, v případě potřeby uměly požádat o pomoc. Chovaly se k sobě kamarádsky, vzájemně si pomáhaly, respektovaly společně stanovená pravidla soužití.

Výsledky vzdělávání škola prezentuje vně i uvnitř školy. Interiér budovy zdobí výtvarné práce a výrobky dětí. Rodiče se mají možnost informovat o pokrocích svých dětí na konzultačních schůzkách s třídními učitelkami i ředitelkou školy. Široké veřejnosti děti prezentují své dovednosti prostřednictvím kulturních vystoupení (tradiční rozsvěcení vánočního stromu, oslavy svátku Tří králů, apod.). Škola celoročně podporuje vstřícné vztahy a otevřenou komunikaci se zákonnými zástupci dětí, intenzivně vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci. Pro rodiče dětí organizuje různé pracovní dílny, tematické besídky či zahradní slavnosti. Zajímavostí jsou aktivity podporující environmentální oblast, např. společná péče o školní zahradu a zvířata v majetku školy, možnost jejich zapůjčení na víkend domů. Formou účelně nastaveného adaptačního programu vyučující usnadňují začlenění nových dětí do života MŠ.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti došlo k celkové obměně pedagogického sboru. Proběhla též dílčí modernizace materiálně technického vybavení mateřské školy.

Silné stránky

- Ředitelka školy je aktivní a úspěšná ve vyhledávání a zapojování do nabídky projektových aktivit. Získané finanční prostředky škola využila mimo jiné pro zkvalitnění materiálních podmínek a na aktivity rozvíjející zájmy dětí.
- Příznivé sociální klima ve třídách, vstřícný pedagogický styl vyučujících i ostatních pracovníků školy výrazně podporují sociální a osobnostní rozvoj dětí.
- Škola má vynikající podmínky pro environmentální výchovu, vytváří nadstandardní příležitosti pro seznamování dětí s přírodou i její ochranu.
- Tělesná zdatnost dětí je zcela přirozeně a efektivně rozvíjena četnými pohybovými aktivitami a vhodně doplňována turistickými akcemi.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Procesy plánování, realizace a evaluace v mateřské škole nejsou vzájemně provázány, nejsou důsledně zařazovány a vyhodnocovány dílčí cíle a očekávané výstupy ze všech vzdělávacích oblastí.

- Příležitostí ke zlepšení činnosti školy je účelnější využívání poznatků získaných z pedagogické diagnostiky ve smyslu jejich systematického zacílení do vzdělávacích aktivit, s ohledem na individuální potřeby jednotlivých dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit prioritně pozornost na zajištění bezpečnosti ve všech prostorách školy.
- Pokračovat ve zvyšování profesní erudice učitelek s kratší dobou praxe, zaměřit se na pestrost využívaných metod a forem práce.
- Plánovat nabídku činností se zřetelem ke stanoveným vzdělávacím záměrům, výstupům a klíčovým kompetencím, plně využívat informace zjištěné pedagogickou diagnostikou.
- Zkvalitňovat vzdělávání dětí systematickým vyhodnocováním informací týkajících se průběžných i celkových výsledků získaných v rámci vzdělávacího procesu.
- Zachovávat vyvážený poměr a provázanost spontánních a řízených činností, využívat různorodé formy a metody práce s dětmi ve všech třídách.
- Vést děti k sebehodnocení, vytvářet základy vzájemného vrstevnického hodnocení.
- Rozpracovávat individuální vzdělávací plány a plány pedagogické podpory do konkrétních cílů v jednotlivých oblastech, pravidelně vyhodnocovat jejich plnění, získaná zjištění využívat při přípravě vzdělávací nabídky.
- Podporovat využívání pitného režimu ve všech třídách.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná obcí Chleny ze dne 28. 3. 2011
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 7791/SM/2014-4, s účinností od 1. 9. 2014, ze dne 16. 6. 2014
3. Jmenování do funkce ředitelky školy vydané s účinností od 1. 1. 2013
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 9. 2019
5. Žádost a souhlas zřizovatele s navýšením počtu na 25 dětí ve třídě mateřské školy platné pro školní rok 2019/2020
6. Rozpis přímé práce pedagogických pracovníků platný pro školní rok 2019/2020
7. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků platný pro školní rok 2019/2020
8. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní roky 2018/2019 a 2019/2020

9. Plán rozvoje mateřské školy pro školní rok 2019/2020
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2019/2020
11. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí pro školní rok 2019/2020 (včetně knihy úrazů vedené ve školním roce 2019/2020)
12. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy pro školní roky 2018/2019 a 2019/2020
13. Dokumentace žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně individuálního plánu) platná ve školním roce 2019/2020
14. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný ve školním roce 2019/2020
15. Školní řád mateřské školy a vnitřní řád školní jídelny-výdejny platné ve školním roce 2019/2020
16. Záznamy z jednání pedagogické rady mateřské školy a z provozních porad ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
17. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019 a 2019/2020
18. Školní matrika dětí mateřské školy vedená ve školním roce 2018/2019
19. Docházka dětí vedená ve školním roce 2018/2019
20. Záznamy ředitelky školy z hospitační činnosti za školní rok 2018/2019 a 2019/2020
21. Doklady o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2019/2020
22. Záznamy o dětech ve školním roce 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Lenka Koutníková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Lenka Koutníková v. r.

Mgr. Pavlína Zahradníková Štěpánková, školní inspektorka

Pavlína Zahradníková Štěpánková v. r.

Bc. Zuzana Šarounová, kontrolní pracovník

Zuzana Šarounová v. r.

V Hradci Králové 15. 11. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Stanislava Březinová,
ředitelka školy

Stanislava Březinová v. r.

V Chlenech 26. 11. 2019